

Leo Trotskij: Till frågan om nedrustning

(1932)

Källa: *Class Struggle*, officiellt organ för The Communist League Of Struggle (USA), anslutet till internationella Vänsteroppositionen, vol 2 nr 5, 16 maj 1932.

Även publicerat i [The Militant](#), vol V nr 23, 4 juni 1932, s 4.

Översättning från engelska versionen på marxists.org, Göran Källqvist.

---

1. Den grundläggande orsaken till krisen kan uttryckas med ett ord: kapitalismen. Krisens speciella karaktär förklaras med ett annat begrepp: imperialism, det vill säga monopolkapitalism som börjar uppvisa exempel på sina egna blinda motsättningar. Ivar Kreugers uppgång och fall symboliserar hela den nuvarande kapitalismen. I efterhand slungar de officiella moralisterna sina åskviggas mot tändstickskungen. Men han skulle kunna svara: varför lät ni mig efter eget gottfinnande förfoga över produktivkrafter som borde tjäna mänskligheten under dess egen ledning?

Kommer världskapitalismen att övervinna den nuvarande krisen? Svaret beror på vad man menar med ordet kris. Kapitalismens hela historia beledsagas av konjunktursvängningar. Under tidigare epoker gick kapitalismens kurva uppåt under konjunktursvängningarna. Idag går den neråt. Det utesluter inte fortsatta konjunktursvängningar i framtiden. Tvärtom är de oundvikliga. Men den nuvarande svåra krisen kan bara mildras genom att det under det inte alltför avlägsna följande skedet leder till en ännu kraftigare omvälvning. Hela denna ytterst smärtsamma process kan bara avslutas med hjälp av en omvandling av hela samhällssystemet.

2. Har jag några förhoppningar om att nedrustningskonferensen ska lyckas? Inte det minsta. Men i detta är jag knappast ett undantag. Det faktum att den franska planen förs fram av regeringen Tardieu räcker för att karakterisera den. Samtidigt som Frankrike stöder Japans blodiga verksamhet i Fjärran östern, stöder Japan tacksamt Frankrikes pacifistiska initiativ i Genève. En ojämförlig lärdom för alla folk! Frankrikes plan har som mål att under Nationernas förbunds täckmantel skapa ett nytt samförstånd, vars enda mål är att stabilisera det franska finanskapitalets herravälde med hjälp av den ”internationella” armén.

Men inte heller den amerikanska planen har något perspektiv. Det nuvarande kriget genomförs inte med de vapen som de krigförande länderna har vid krigsutbrottet, utan med de som de tillverkar under själva krigets förlopp. Ur denna synvinkel har USA givit hela världen, och särskilt Tyskland, en läxa. Utfallet av det framtida kriget kommer att avgöras av de stridande ländernas tekniska förmåga. Ju högre industriell utveckling ett land har, desto mer intresserat är detta land av tillfälliga begränsningar av upprustningarna. Då kommer det sannerligen att bli enklare för detta land än dess motståndare att utrusta sin armé med allt den behöver.

I bästa fall kommer konferensen att sluta med ihåliga formuleringar. Genèvekonferensens oundvikliga misslyckande kommer att ge en ny skjuts åt kapprustningen och öka krigsfaran.

Den fransk-japanska politiken, både den krigslika och den ”pacifistiska”, riktas hela tiden alltmer öppet mot både Kina och Sovjetunionen. Ingen uppmärksam iakttagare kan betvivla att Litvinov vid Genèvekonferensen uttrycker Sovjetunionens ärliga vilja att inte tillgripa krig. Men jag vill hoppas att den sovjetiska delegationen kommer att få tillfälle att övergå från tekniskt pacifistiska förslag, som inte ens ur pedagogisk synvinkel har någon särskild betydelse, till en mer aktiv politik, det vill säga att öppet berätta för konferensen hur det står till, och på så sätt varna folken för den hotande faran. Ty om det finns någon kraft på vår planet som kan ”begränsa” upprustningen på land och till sjöss så är det folkmassornas vilja.

3. Ryktena i pressen om mitt nära återvändande till Sovjetunionen ... har ingen verklig grund. Det handlar snarare om påhitt som har orsakats av den spända övergripande situationen. Det säger sig självt att den fraktion som jag tillhör helt och fullt kommer att ställa sig till sovjetregeringens förfogande. Som prejudikat kan vi visa, att när Stalin, Vorosjilov och andra vid tiden för inbördeskriget 1918-1920 stod i skarp motsättning till de metoder för krigföring som jag, helt i samstämmighet med Lenin, följde, så hindrade inte det den tidens oppositionella att ta en aktiv del i striderna.